వాడు గట్టుమీదనుంచి జారిపోలేదు. వాడికి ఏ ప్రమాదమూ కలగలేదు.

తండ్రిని నమ్ముకుని అతని ఆధారంతో ఉన్నవానికి అపాయం కలుగలేదు. తాను స్వాతంత్ర్యం అవలంబించినవానికి అపాయం తప్పలేదు.

ఆధ్యాత్మిక విషయంలోనూ ఇంతే.

గురువు నాశ్రయించి, అతనివల్ల ఉపదేశం పొందినవాడు కృతార్థుడు కాగలడే కాని, స్వతంత్రించి తానే చదువుకుని సాధన చేసే వారికి తగిన ప్రయోజనం ఉండదు.

గురుముఖతః ఉపదేశం పొందినపుడే అందలి రహస్యాలు తెలుస్తాయి. ఏ యోగాభ్యాసానికయినా గురూపదేశం అవసరం. ఉపదేశం పొందిన తర్వాత స్వతంత్రంగా సాధనను ప్రారంభించవలసి ఉంటుంది.

ఉత్తమనటిగా ఆస్కార్ అవార్డునందుకున్న లూయిస్ ఫ్లెచర్ తన చెవిటి తలిదండ్రులతో 'మీరు నా కలలు నిజమవడాన్ని చూస్తున్నారు' అని చెప్తూండేది. నర్స్‌గా ఆమె నటించిన 'వన్ ఫ్లూ ఓవర్ ది కక్కూస్ నెస్ట్' చిత్రానికి ఉత్తమచిత్రం, ఉత్తమ నటి, ఉత్తమ నటుడు (జాక్‌నికల్సన్), ఉత్తమ దర్శకుడు(మిలోస్ ఫోర్మన్) బహుమతులు, మొత్తం నాలుగు ఆస్కార్‌లు లభించాయి. లాస్ ఏంజల్స్‌లో ఈ బహుమతి ప్రదానోత్సవాలు జరిగాయి.

కాశ్మీరి కథ

ఎడారిలో వాన

"ఈ రోజుఆమెమళ్ళీ ఉదాసీనంగాఉంది."

అందమైన ఆ ముఖం – విశాలమైన కనులు, సన్నని పెదాలు – ఎర్ర కలువ రేకుల్లాంటి పెదాలు–నున్న చెక్కిళ్ళు వాడిపోయి ఉన్నాయి. భర్త అనాదరణ ఆమె జీవితాన్ని విషమయం చేస్తోంది.

తన సౌందర్యం, యవ్వనం, పెంచుకున్న ఆశలు, భర్త నుంచి ప్రశంస వినాలని అతి శ్రద్ధగా తను చేసుకునే అలంకారం – అన్నీ కొంగున వున్న చెల్లని రూపాయిలా వ్యర్థం అనిపిస్తున్నాయి.

ఉదయం భర్త ఆఫీసుకు వెడుతుంటే ఏమనుకుందో గాని చక్కగా అలంకరించుకుని అతని దగ్గర కెళ్ళింది. ఏ లాలిత్యం కోసం – అనేక సంవత్సరాలుగా తపించిపోతుందో దానిని బహుశా యీ రోజైనా కనులలో చూడాలనే తపన కావచ్చు. లేదా భర్త నుంచి తన అందం గూర్చిన ప్రశంస కోసం కావచ్చు.

గడిచిన రాత్రి – స్మృతిలో మళ్ళీ తనను తాను మరిచిపోయింది. గడిచిన రాత్రి ఆమెపై ప్రేమ ఎంతగా కురిసిందంటే ఆ ప్రేమ పాతంలో ఆమె అనుమాన వృక్షాలు నామరూపాలు లేకుండా పోయి – ఆమె హృదయ సరోవరంలో స్వచ్ఛమైన తెల్ల తామరలు వేలాదిగా పూచాయి.

ఆమెను భర్త హృదయానికి హత్తుకొని అధరాలను చుంబించిన ఘడియల్లో – ఆమె మనస్సు చష్మెషాహిలోని నీటిలా స్వచ్ఛంగా

శ్రీ గులాం నబి శాకిర్

[తెలుగు అనువాదం మంజు]

ఎలుకల అమరత్వం

ఎలుకలు అనన్య సామాన్యమైన సంతానోత్పత్తి శక్తి కలవట. వో ఎలుకల జంట ఏడాదికి రెండువేల ఎలుకలను కనగలవట. వో ఎలుక ఒకే ఒక రాత్రిలో మూడువందల ఆహార పదార్థాలను రుచిచూడగలదట. ఈ విషయాలు బ్రిటనుకు చెందిన ఎలుకల స్పెషలిస్టు డాక్టర్ కార్న్‌విల్ అన్నారట పెరిపెల్ ! ఇహ ఇండియన్ కవున్సిల్ ఆఫ్ ఎగ్రికల్చరల్ రిసర్చి లెక్కల ప్రకారం భారత దేశంలో అయిదువేల మిలియను ఎలుకలున్నాయట అనగా మనిషికి పదిహేను ఎలుకల వాటా అన్న మాట. ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో వో ఎలుకల కన్నం వెతికి చూడగా 103 ఎదిగిన ఎలుకలు, 296 చిన్న ఎలుకలు దొరికాయట. (జాయింట్ ఫ్యామిలీ) అంతేగాక 30 కిలోల ధాన్యం కూడా ఆ కన్నంలో దొరికిందట. (ఎంత ముందుచూపో ఎలుకలకు ?) ఈ ఎలుకలు సామాన్య విషపదార్థాలకు అతీతంగా తయారయ్యాయని, లోగడ వాటిని చంపిన విషం యిప్పుడా పని చెయ్యలేక పోతోందనీ కూడా శాస్త్రవేత్తలంటున్నారట. (సూపర్‌మౌస్) మన దేశంలో ఎలుకల వల్ల 5000 కోట్లు ఏటికి నష్టము.

ఈ నష్టం ఎలుకలవల్ల, వాటినివారణ ఖర్చుల క్రింద, రోగాలు నివారణ ఖర్చుల క్రిందా అవుతోందట. ఎలుకలవల్ల నష్టం 200 కోట్లు అని తేలిందట. ఇండియా యీజ్ రిచ్చెస్ట్ ఇన్ ది రేట్స్ ! య్యా.

అద్భుత అభివృద్ధి !

గత సంవత్సరంలో హిందూదేశ అభివృద్ధి అద్భుతమని, ఆశ్చర్యకరమని, పశ్చిమాత్యదేశాల హిందూ దేశపు నూతన విధానాలు పద్ధతులు చాలా గొప్పగా ఉన్నాయని, ఎటొచ్చీ కొన్ని దేశాలు హిందూ దేశపు విధానాలనుసరిగా జీర్ణం చేసుకోక అపోహలు, అనుమానాలు పడుతున్నారని ప్రపంచ బ్యాంకు వైస్ ప్రెసిడెంటు డాక్టర్ ఎర్నెస్ట్ స్టెరన్ అన్నారట.

ఫైల్కొని డైరి

కాటేసిన కలం స్నేహం

ఇటలీపాలియాకు చెందిన వో యువకుడు పర

తళ-తళ మెరిసింది. "నా భర్త ప్రపంచంలోని అన్ని భాగ్యాల కంటె మిన్న. అనవసరంగా నేను ఆయనను అనుమానిస్తున్నాను." ఆమె పెదవులు అప్రయత్నంగా నవ్వాయి. స్వచ్ఛమైన ఆ చిరునవ్వుకు ఆమే పులకించింది.

రేయి తీయని కలలతో గడిచింది. కాని - ఉదయం ? ఉదయం తిరిగి అదే పునరావృతమైంది. ఆలోచనల భూతం ఆమె పై ఎక్కి కూర్చుంది. అవహించిన ఆ భూతం తిరిగి ఆమెలో సంచలనం కలిగించింది.

'నా సౌశక్యం, యవ్వనం, అంతా వ్యర్థం' కాదు కాదు. ఆమె అంగీకరించటానికిప్పుడే సిద్ధంగా లేదు. గడిచిన రాత్రి జరిగిన ఒక్కొక్క సంఘటన ఆమె ముందు ఉండుండి ప్రత్యక్షమౌతుంది- కొన్ని గంటలే అయినా యుగాలైనట్లనిపిస్తుంది.

ఉదయం అతను ఆఫీసుకు వెళ్లేటప్పుడు చక్కగా అలంకరించుకొని ఆమ్లెట్ — టీ పట్టుక వెళ్ళింది. అతను ఎప్పటిలాగానే వందమాటలకు ఒకమాట మాట్లాడేడు- అతను తననుండి ఏదో దాస్తున్నట్లనిపించింది. ఒక్కొక్కసారి అతను అంటున్నట్లనిపించేది.

—"హలీమా రాత్రి ఏదైతే జరిగిందో — మరిచిపో — నన్ను క్షమించు నిజం హలీమా ! చాలా బాధాకరమైన విషయం"— భర్తను ఇలా ఊహించుకొని నవ్వబోయింది గాని ఇంతలో— "నాకీరోజు టూర్ తగలవచ్చు. బహుశః ఇవ్వాళ రాలేనేమో !"— ఊహలలో నుండి బెదరి వాస్తవంలోకి వచ్చిన హలీమా ఆఫీసుకు పోతున్న అతనిని చూచి నీరుకారిపోయింది.

"స్వార్థపరుడు !" మాటిమాటికి గొణుక్కునేది. ఇది మొదటిసారి కాదు. ఇంతకుముందు కూడా యీరకంగా చాలా సార్లు జరిగింది. గత నాలుగు సంవత్సరాలుగా యీరకమైన వంకలకు ఆమె కోరికలు బలైపోతున్నాయి. సేదతీర్చుకోవటానికి నీడగాని- దాహం తీర్చేందుకు నీరుగాని దొరకని ఎడారిలా ఆమె జీవితం మారిపోయింది. అప్పుడప్పుడు ఎటునుండో ఒక మేఘం లేచేది. చాలీ చాలని జల్లు కురిసేది. మళ్లీ అదే ఎడారి. అదే రసహీనమైన జీవితం. అదే వైరాగ్యం. పరిష్కారం కనుచూపు మేరలో కనిపించని చిక్కు సమస్యగా హలీమా జీవితం మారిపోయింది. ఈ చిక్కునుండి బయట పడటానికి తనలో తాను గిల-గిల తన్నుకునేది. ప్రయత్నించిన కొలది ఇంకా సమస్య జటిలమయ్యేది కాని పరిష్కారం దొరికేది కాదు.

ఏదైనా దౌర్భాగ్యురాలి ఫోటోగాని, ఉత్తరంగాని దొరుకుతుందేమోనని అతని జేబులు గాలించేది డైరీ చదివేది. కాని, అక్కడా ఆమెకు నిరాశే ఎదురయ్యేది. ఐనా ఆమె మనస్సు పరి-పరి విధాల పోయేది.

ఒకరోజు గదిలోపలి బేడం వేసుకొని మాక్బూల్‌తో ఆమె భర్త మాట్లాడుతున్నప్పుడు వారి నవ్వులతో ఆ గది— ఇల్లు ప్రతిధ్వనించేవి. ఆమె తలుపుకు చెవులానించి వారి మాటలు విన్నది.

ఆమెకు వినపడిన మాటలు- అబ్బో అంత సిగ్గులేనివి - కుత-కుత లాడిపోయింది హలీమా.

ఎడారిలో వాన

"ఎంత నీచుడు యీ మాక్బూల్" మళ్లీ ఆలోచనలు ముసురుకున్నాయి. అప్రయత్నంగానే సోఫాలో కూలబడింది. మాక్బూల్‌తో యీయన తిరగటం ఎంత ప్రమాదకరం. చాలా కాలంగా గమనిస్తున్నను యీయన యీ చెడిపోయినవాడి సహవాసం వల్లనే నన్ను అనాదరిస్తున్నాడు. పెండ్లి తరువాత మొదటిసారి మక్బూల్‌ను పరిచయం చేసినపుడు. అతని ఆకలిగొన్న చూపులకు, తన వంటిపై తేళ్ళు, జెర్రులు ప్రాకినట్లయింది. ఏమైనా మక్బూలే యీయనను చెడగొడ్తున్నాడు. అనేకసార్లు మక్బూలు స్నేహం మానేయమని చెప్పాలనుకుంది. అతను మంచివాడు కాదనాలనుకుంది. కాని భర్త 'నా ప్రాణస్నేహితుడు' అనే మాటతో ఆమె నోరు శాశ్వతంగా కట్టేసాడు.

ఆమె పరి పరి విధాల ఆలోచిస్తుండగా వారెప్పుడు బయటికి వెళ్లారో ఆమె గమనించలేదు. ఆమె గదిలో ఏదో వెతుకుతుంది, బహుశః వారి సంభాషణ బాపతు ఏదైనా ఆధారం ఏ మూలలోనైనా దొరుకుతుందేమోనని. ఒకసారి కిటికి తెరిచి చూచింది. వారి అలికిడి కాదుగదా జాడగూడా లేదు. తిరిగి గదంతా కలియచూచింది. మక్బూల్ తాగిన సిగరెట్టు పీకలు తప్ప మరే ఆధారాలు లేవక్కడ. ఒక్క ఊపులో టీ కప్పుల ట్రే ఎత్తుకొని బయలుదేరింది.

భూకంపం వచ్చినట్లు ట్రేలో కప్పులు సాసర్లు గల గల లాడుతుండగా ఆమె అన్న

దాక్కు సిసిలీకి చెందిన అమ్మాయితో కలం స్నేహం సంపాదించుకుని అది ప్రేమగా మార్చి ఉత్తరాల్లో తానామెను గాఢంగా ప్రేమిస్తున్నట్టు, వివాహం చేసుకోవాలని నిశ్చయించినట్టు వ్రాసి, కనుక ఆమెను రమ్మన్నాడట. ఫెంగున స్టేషనుకు వెళ్లి ఆమెను చూసి అట్టే వుండిపోయాడట. ఆమె బుల్లి రాక్షసిలా, చిన్న శూర్పణకలా వుందట. తానామెను వివాహం చేసుకుంటానని రాసిన ఉత్తరాలు మెడకుచ్చుయిపోయి, ఏం చెయ్యాలో తెలియక వో బేరానికి వచ్చి తన ప్రేయసిని వరించి, వివాహం చేసుకోదలచినవానికి ఒక వి[illegible] డాలర్లు (అంటే మన డబ్బుల 11,700) అంతేగాక, హనీమూన్ వెళ్లి రాడానికి టిక్కెట్లు, వసతులూ కూడా యిస్తానన్నాడట. అంతా బానే ఉంది. కానీ, యింత కల వాణ్ణి ఆ సిసిలీ చిన్నది వదలదట్టా!

పొగరాని వంటబొగ్గు

భారత్ కుక్కింగ్‌కోల్ లిమిటెడ్ (చండీఘర్) విజయం సాధించారట. వీరు యీ బొగ్గును పాలీథిన్ బ్యాగులలో పెట్టి ఈ ఏడు డిశంబరు నుంచీ ఢిల్లీ, మద్రాసు, చండీఘర్‌లలో విడుదల చేస్తారట. ఈ బొగ్గు ఎంత మంటవచ్చినా పొగరాదట హ్రె! మరినిప్పులేందే పొగరాదన్న సామెతేంగాను.

తల్లీ కూతుళ్ల ఆత్మహత్య!

తిరుచెంగోడు నారాయణపాలయానికి చెందిన మారిముత్తు గవుండర్ అనే ఆయన భార్య 35 ఏళ్ల చిన్నమ్మ, 16 ఏళ్ల రాజాతి అనే ఆమెకూతురు మెయిన్‌రోడ్డు. పక్కనున్న చింతచెట్టుకు ఉరి పోసుకుని నిండు ప్రాణాలు తీసుకున్నారట. ఈ దారుణానికి కారణం ఏమిటో యింకా తెలియలేదు.

హత్యల్లో హాట్ ట్రిక్!

ధారాపురానికి చెందిన 25 ఏళ్లమణి అనే కుర్రాడు, తిలకరాణి అనే అమ్మాయి భార్యాభర్తలుగా చాలాకాలంగా కాపురం చేస్తున్నారట ఒక రోజు రాత్రి వారిద్దరూ, మణితల్లి కందమ్మ ముగ్గురూ కలిసి వో హోటలులో హాయిగా భోజనం చేసి, ఇంటికి బయలుదేరేసరికి దారిలో ఎవరో వో ముగ్గురు వారిని ఆపి, నడిరోడ్డుమీద అంతా చూస్తుండగానే కత్తులతో పొడిచి, చంపివేశారట. ఆ ముగ్గురిలో ఒకడైన సుకుమార అనేవాడు తిలకరాణిని ఎవరూలేని సమయంచూసి బలాత్కరించబోయేంతలో మణి వచ్చి అతన్ని చితకబాదినట్టు ఆ కోపముతో అతను మరో ఇద్దరి సహాయంతో యీ హత్యచేసినట్లూ తేలిందట.

మనస్సుతో మధ్య హాలులోకి వచ్చింది.

మధ్య హాలులో నున్న నిలువెత్తు అద్దంలో తన నీడ గాలిలో తేలియాడుతున్నట్లనిపించింది. హలీమా తిరిగి అదేరకంగా నడిచి చూచుకుంది. యీ కొద్ది జీవితం. ఎంతో మానసిక సంఘర్షణ పడిన తరువాత కూడా ఆమె రూప లావణ్యాలు లవలేశమైనా తగ్గలేదు.

విశాలమైన కనులలో కాంతిగాని — చెంపలపై నునుపుగాని, తెల్లని తెలుపు గాని ఏవీ తరగలేదు. చెక్కినట్లున్న తనముక్కుపై దట్టని భృకుటి- విచ్చిన గులాబితో తనను తాను పోల్చుకొని గర్వపడింది. తన యవ్వనానికి అందానికి మురిసిపోయింది.

ఆమెను మళ్లీ ఆలోచనలు ముసురుకున్నాయి. కొద్ది క్షణాల క్రితం ఆమె ప్రతిబింబమున్న అద్దంలో ఇప్పుడు ఆమె బాల్య స్నేహితురాలు షబ్నమ్ ప్రతిబింబం తనను నవ్వుతూ పలుకరిస్తుంది.

చిన్నతనం — ఏమీ తెలియని రోజులు. తిండిని గూర్చి తప్ప మరే ఆలోచన లేని కాలంలో తన ప్రాణం. ఒక్క క్షణం విడిపోయి ఉండేవారు కాదు. ఇలాంటి సమయాల్లో తనను ఊరట కలిగించేది.

"హలీమా! ఇప్పుడెలా ఉన్నాడే నీ భర్త?"

హలీమా ఆలోచనలో పడింది. అదే పాత ప్రశ్న. అప్పుడేం చెప్పిందో సరిగ్గా గుర్తు లేదు. కావచ్చు బహుశా అనుభవంలేని ఆడది అన్నట్లే - భర్త సుగుణాలను ప్రేమను తెగ పొగిడి ఉంటుంది.

అవును షబ్నం నవ్వి అన్నది. "బాగా చూచుకునే చెప్తున్నావా? ఏదో అనేస్తున్నావా?"

ఎంత బాధ పడింది ఆ రోజు షబ్నం మాటలకు. హలీమా మనస్సులో తిరిగి తుఫాను లేచింది. 'కాదు — వాడు — ఉత్త తిరుగుబోతు - లుచ్చా—వాడితో నా కోరికలు తీరవు"—దాదాపు అరిచింది.

"కాని ఎందుకు? నీలో ఏ లోటుంది. నీ అంత అందమైన ఆడది వాడికెక్కడ దొరుకుతుంది" షబ్నం తనని నిలవదీసి అడుగుతున్నట్లనిపించింది.

హలీమా దగ్గర యీ ప్రశ్నకు ఏరకమైన సమాధానం లేదు. అద్దం ముందు మన్ను తిన్న పాములా నిలుచుండిపోయింది.

"చెప్పవేం? నీలో ఏలోటుంది. దేనికోసం అతను వెంపరలాడుతున్నాడు."

హలీమా గజ—గజ లాడిపోయింది. పిచ్చిగా అరిచింది. "లేదు—నాలో ఏలోటూ లేదు. వాడు లుచ్చా తిరుగుబోతు. బయట వాడికేమీ దొరకని రోజు వాడి ఆకలి తీర్చుకోవటానికి ఆకలిగొన్న తోడేలులా నా దగ్గరకు వస్తాడు. చెమటతో ఆమె తడిసిపోయింది. ఎక్కడో పిడుగుపడ్డట్లు ఒక పెద్ద ఉరుము విన్నట్లు వణికిపోతుంది — అద్దంలో షబ్నం లేదు. గదిలో తను తప్ప మరెవరూ లేరు.

ఏదో నిర్ణయాని కొచ్చినట్లు గదిలోనుండి స్నానాల దొడ్డిలోకి పోయింది. మక్బూల్ రూపం ఆమె కనుల ముందు మాటి—మాటికి ప్రత్యక్ష మౌతుంది. అతని ఆకలిగొన్న చూపులు ఇప్పుడు హలీమాకు ఎంతో తృప్తినిస్తున్నాయి. భర్తపై పగ తీర్చుకోవటానికి మక్బూల్ ఉత్తమ సాధనం. ఈ రకమైన ఆలోచనలతో శరీరం వేడెక్కి పోతూంది.

స్నానంచేసి ట్రంకులోనుండి పెండ్లినాటి 'మెజారు' వేసుకొని అద్దం ముందు అలంకరించుకోవటానికి కూర్చుంది. అద్దంలో ప్రతిబింబాన్ని ఒకసారి వెక్కిరించింది. ఆ విలువైన దుస్తులలో ఆమె తనను తాను పరీక్షించుకొని తన అందానికి ముగ్ధురాలై పోయేది. వెంటనే వణికిపోయేది.

ఎవరో వస్తున్న అలికిడైంది. ఆమె భర్త తలుపు తీసి లోనికి వస్తున్నాడు. హలీమా కదలకుండా ఒక చూపు విసిరింది. తిరిగి తన అలంకరణలో లీనమైపోయింది. 'బయట ఏమీ దొరకలేదేమో - తిరిగివచ్చాడు' అనుకుంది.

ఒక నిమిషమాగి తిరిగి భర్తనుచూచింది. ఎత్తైన విగ్రహం సుందరమైన రూపం. విశాలమైన ఛాతీ. పొడువైన ముక్కు. పెదవులపై మాసిపోని చిరునవ్వు. ఎంత అందమైనవాడు నాభర్త. ఆమె శరీరం తిరిగి తపించి పోయింది.

అతను ఆకలిగొన్న తోడేలులా ఆమెదగ్గరకు చేరాడు. ఏదో మూలనుండి ఒక మబ్బు తునకలేచినట్లు హలీమా ఎడారి జీవితంలో వర్షం కురువబోతున్నట్లు అతను హలీమాను హృదయానికి హత్తుకుని అధరాలపై అధరాలు ఉంచాడు.

తిరిగి హలీమాలో ఆలోచనల సుడులు తిరిగాయి. 'నా భర్త — ప్రపంచపు అన్ని భాగ్యాలకన్న మిన్న. అనవసరంగా నేనాయన్ని అనుమానిస్తున్నాను' ఆమె అప్రయత్నంగా నవ్వి— భర్త బాహువుల్లో కరిగిపోయింది.